

Tartu maakonna toidustrateegia 2022-2030

Strateegia rakendamise töötuba

18.03.2022 kl 9.00-11.15, Zoom-keskkond

Osalejad: vt reg leht

Slaidid: lisatud memole

MEMO

1. Strateegia koostamise hetkeseis

Mihkel Laan tutvustas toidustrateegia koostamise hetkeseisu. Põhidokument on valmis, sisse on viidud täpsustused, mida on soovitanud URBACTi eksperdid. Arutamist vajab rakendamise osa, sh 2022. a prioriteedid ning juhtimiskorraldus, sh strateegia mõõdikud. Strateegia lõppversioon valmib märtsi lõpuks.

2. Toiduvõrgustiku koordinaatori värbamine

Kristiina Tammets tutvustas toiduvõrgustiku koordinaatori värbamise plaani, sh ootuseid koordinaatorile (töökuulutus). Koordinaator on plaanis leida aprilli jooksul, tegevused käivitatakse mais.

3. ARUTELU 1: toiduvõrgustiku 2022. a plaan

GRUPP I

I Millised tegevused on toiduvõrgustiku 2022. a prioriteedid? Millega peaks koordinaator esmajoonel tegelema hakkama?

1. Toiduvaldkonna detailne kaardistamine.
2. Huvigruppide kokkuviiimine läbi ühise seminari.
3. Üle-eestiliste erialaliitudega koostöö edendamine.
4. Olemasolevate brändide kaardistamine ja headest praktikatest õppimine.

II Mis võiks olla esimene tegevus toiduvõrgustiku liikmetele (2022. a kevad-suvi)?

1. Lähme Uma Mekk-ile külla.
2. Õpime kõigepealt oma liikmeid tundma: "tunne oma naabrit" – rõhk koostööl.

GRUPP II

I Millised tegevused on toiduvõrgustiku 2022. a prioriteedid? Millega peaks koordinaator esmajoonel tegelema hakkama?

1. Toiduvõrgustikuga seotud teemade kaardistamine – viia kurssi erinevate määrustega, millest tulenevalt peab info jõudma tootjateni, sest Eestis hakkab toiduvaldkonnaga seotud turg muutuma. Ehk koordinaator peaks olema laiapõhjaliste teadmistega.
2. Kommunikatsioon – peaks moodustama enda ümber grupid, kuna tervet Tartumaad hallata on äärmiselt keeruline. Teha endale selgeks, kes on tootjad, arendajad jne, kuna probleemid on erinevatel sihtrühmadel erinevad. Vaja aktiivset suhtust võrgustike liikmete vahel ja oluline oleks, et koordinaatorilt saaks nn vägede juhataja.
3. Keskse hanke korraldamine probleemsete toiduainete kohapealt. Üks keskne hankja, kes tegeleb toiduainete hankimisega koolidele jt asutustele. Samas, tekivad raskused seoses Ukraina kriisiga.

II Mis võiks olla esimene tegevus toiduvõrgustiku liikmetele (2022. a kevad-suvi)?

Külastada kedagi/teist toidupiirkonda, kellel taoline strateegia juba toimib (nt Võrumaa või Põhja-Eesti).

GRUPP III

I Millised tegevused on toiduvõrgustiku 2022. a prioriteedid? Millega peaks koordinaator esmajoonel tegelema hakkama?

1. Teavitamine Tartumaa toiduvõrgustiku loomisest ja tegevustest – ehk kommunikatsioon. Tartu Postimees, valdade lehed, võrgustikud, maakonnad, valdade kodulehed, sotsiaalmeedia.
2. Toidutootjate kaardistamine ja ühise informuumi loomine, vähemalt testkeskkond.
3. Ettevõtjate, tootjate, tootlustajate kaasamine.
4. Brändi loomine ja vähemalt esialgne sisend, plaan; lähteülesanne brändi jaoks, TASi lehele vaheleht, veebileht info jagamiseks.
5. Tartumaa edulood koondada ja teha nähtavaks.

II Mis võiks olla esimene tegevus toiduvõrgustiku liikmetele (2022. a kevad-suvi)?

1. Võrgustiku tegevused – õppesõidud, kohtumised Tartumaal. Mõne toiduga seotud ürituse külastamine.

GRUPP IV

I Millised tegevused on toiduvõrgustiku 2022. a prioriteedid? Millega peaks koordinaator tegelema hakkama?

1. Tutvus võrgustiku liikmetega.
2. Liikmete kaardistamine.
3. Vajadus kodulehe järele?

II Mis võiks olla esimene tegevus toiduvõrgustiku liikmetele (2022. a kevad-suvi)?

Kohtumine live's:

1. Ilmatsalu lasteaia "Lepatriinu" külastus (permaaed).
2. Tutvumine-seminar EMÜ toidulaboris, nende projektid.

KOKKUVÕTE:

1. Esimeseks prioriteetseks tegevuseks 2022. a on koordinaatori eestvedamisel Tartumaa **toiduvaldkonna detailne kaardistus** ning ettevalmistused nn infoplatvormiks. Vajalik on täpsem ülevaade nii võrgustiku liikmetest kui ka Tartumaa toiduvaldkonna asjaosalistest (kes mida pakub jne).
2. Paralleelselt on vajalik tegeleda kommunikatsiooniga, sh tutvustada toiduvõrgustiku plaane jms.
3. Võrgustiku liikmete ühistegevuse osas on prioriteediks üksteisega tutvavaks saamine ning kogemuste vahetus. Selleks võiks esialgu kavandada ühe igakuise kokkusaamise.
4. Eraldi käivitatakse mõttevahetus avaliku sektori hangete korraldajate vahel – kuidas kohalikud omavalitsused saavad toiduvaldkonna hankeid läbi viia kasutades seejuures maksimaalselt kohalikku toorainet ja pakkujaid. Teema võimalik eestvedaja: Tartu valla hankespetsialist Kadri Leetsaar.

4. ARUTELU 2: strateegia juhtimine ja mõõdikud

GRUPP I

I Mida tuleks täpsustada strateegia mõõdikutes?

1. Peaks täpsustama, kes on aktiivne – mis kriteeriumitele peab vastama? Võtab osa vähemalt pooltest võrgustiku kohtumistest.
2. Mõõta kord aastas.
3. Erinevate huvigruppide proportsioon?
4. Erinevad Tartumaa piirkonnad – et kogu Tartumaa oleks kaasatud. Erinevate sihtgruppide ja erinevate Tartumaa priikondade kaasatus.
5. Innovaatilised algatused ka eraldi välja toodud.
6. Algatuste arv võiks ka suurem olla.
7. Tarbijauuring – 2025. a, kas saaks mõõta, kui palju jõuab kohalike toidulauale?
8. Toiduliiduga ja teiste erialaliitudega koostöö võrgustiku tuntuse teemal.

II Kuidas võiks toimuda strateegia igapäevane juhtimine/koordinaatori toetamine? (nt moodustada 6-8 liikmeline juhtrühm, kus erinevad osalised kaasatud vms)?

1. Ümberkaudsete toiduvõrgustike koordinaatoritega suhtlemine, nt Ülle Jukk.
2. Juhtgrupp – vähemalt 1x kvartalis ja sektoriteülene juhtgrupp.

GRUPP II

I Mida tuleks täpsustada strateegia mõõdikutes?

1. Küsimus ehk vaid mõju tasandi mõõdiku osas – kohaliku tooraine kasutamise osakaal Tartumaa tootlustuses – ikka suund kogu Eesti kohaliku toidu rakendamiseks, mitte vaid Tartumaa?
2. Kas 100 aktiivset liiget on reaalne? Kuidas aktiivsus väljendub?

II Kuidas võiks toimuda strateegia igapäevane juhtimine/koordinaatori toetamine? (nt moodustada 6-8 liikmeline juhtrühm, kus erinevad osalised kaasatud vms)?

1. Juhtrühmad valdkondade kaupa + planeerida asendusliikmed.

GRUPP III

I Mida tuleks täpsustada strateegia mõõdikutes?

1. Oluline on see, kuidas saavad erinevad toimetamised kaardistatud ja üldisesse pilti viidud. St oluline on info kokku koondamine (ainult pressiteatest ei piisa). Tuleks tagada see, et nii koordinaator kui ka toiduvõrgustiku liikmed saaksid kaasatud.
2. Sisse tuua toiduraiskamise teema ja selle lahendamisviisid.
3. Enam kui 50% kohaliku tooraine kasutamise osakaal Tartumaa kõigi toidugruppide osas ei ole realistlik. Eestimaist taset on võimalik saavutada.
4. Oluline on laste jaoks sobivate taimsete toitade tegemise retseptide jagamine ja propageerimine (nt taimne teisipäev). Oluline on tegeleda toiduga seotud probleemidega maast ja madalast ning rõhku tuleks panna harjumiste kujundamisele. Siinkohal on väga tähtsateks suunajateks nii haridusasutused kui ka lastevanemad.

II Kuidas võiks toimuda strateegia igapäevane juhtimine/koordinaatori toetamine? (nt moodustada 6-8 liikmeline juhtrühm, kus erinevad osalised kaasatud vms)?

GRUPP IV

I Mida tuleks täpsustada strateegia mõõdikutes?

1. Kes on aktiivne liige – kuidas see väljendub ja kas see number peab olema 100? Võrgustiku struktuur ja kes on aktiivsed liikmed, kes jagavad tagasisidet.
2. Rahuloluküsitlused peale üritusi, konkreetseid tegevusi, aktiivsetele liikmetele.
3. Tuntus – mõõdik selle kohta, sotsiaalmeedia, artiklid, raadiointervjuud, uudiskirjad, tootjad, kelle infot jagatakse, COOPides Tartumaa toodete lett.

II Kuidas võiks toimuda strateegia igapäevane juhtimine/koordinaatori toetamine? (nt moodustada 6-8 liikmeline juhtrühm, kus erinevad osalised kaasatud vms)?

1. Võrgustiku struktuur – juhtgrupp, kes aitab tegevusi ellu viia ja infot vahendada, tootjad, pakkujad, tarbijad – kellele ja kelle vahel infot jagada, OTT liitumine võrgustikuga.

KOKKUVÕTE

1. **Võrgustiku aktiivsed liikmed, siht 100** – aktiivsuse puhul võiks olla arvestatud see, et liige osaleb iga-aastaselt vähemalt paaril üritusel. Siht 100 võib olla eesmärgiks nt 2023. a lõpus.
2. Tooraine puhul arvestatakse, et **kohalik tooraine = eestimaine tooraine** (ei pea olema Tartu maakonnast).
3. **Erinevate sihtgruppide** (väiketootjad, suured töötlevad jne) **kaetus** – selle puhul on siht, et vähemalt pooled võrgustiku liikmed oleksid otseselt valdkonnas tegutsevad ettevõtjad (tootjad, tootlustajad jne), avaliku sektori/tugistruktuuride osakaal ei tohiks olla võrgustikus domineeriv.
4. Laiema mõju seiramiseks on vajalikud uuringud, seda saab teha nt kahe aasta möödudes.
5. Võrgustiku tegevuste juhtimiseks ning toiduvaldkonna koordinaatori toetamiseks **moodustatakse juhtrühm** (6-8) liiget, kus peaksid olema esindatud erinevad sihtgrupid (tootjad, tootlustajad, avalik sektor jne). Vastavalt vajadusele luuakse valdkondlikke teemarühmi (näide – hangete korraldamise teemarühm, turunduse teemarühm vms).

Järgmine tegevus on kavandatud maisse-juunisse, kui toiduvõrgustiku koordinaator on välja valitud.

MEMO koostas

Mihkel Laan
OÜ Cumulus Consulting
mihkel.laan@cumulus.ee
5297984